

Att byta livsmedelsförpackningens tråg i plast mot ett i en kombination av kartong och plast kan sänka förpackningen klimatpåverkan med omkring 80 procent

Barriärelagd kartong – alternativet till plast för smarta förpackningar

Jakten på material som kan ersätta plast är intensiv. Runt om i världen pågår innovationsarbete för att hitta förnybara alternativ till plasten för att vi ska kunna minska den massiva påverkan på vår miljö som mänsklighetens plastanvändning ger upphov till. Många lösningar provas men ännu finns inget material med alla plastens fantastiska fördelar, utan dess ödeläggande nackdelar. Istället för att invänta det magiska materialet, som kanske aldrig kommer, bör förpackningsköpare för klimatets skull, titta på de alternativ som finns och ta steget över till hybridmaterial. Redan idag finns beprövade lösningar för förpackningar där man genom att kombinera förnybara material som kartong med en liten plastmängd kan minska klimatpåverkan med över 80 procent jämfört med traditionella helplastförpackningar.

En mycket vanlig livsmedelsförpackning är ett tråg eller en bricka i plast som sedan förseglas för sin vidare färd till konsumenten. Istället för att göra hela tråget i plast kan det enkelt ersättas med ett kombinationsmaterial bestående av förnybar kartong med ett tunt plastskikt som har de barriäregenskaper – skydd mot fukt, fett och aromer – som behövs. Den styvhet och styrka som krävs för konstruktionen kommer ifrån träfibrerna i kartongmaterialet, och plastens barriäregenskaper blir den funktionella pricken över i. Detta förhållandevis enkla materialbyte ger en minskning i klimatpåverkan med över 80 procent

”Plast är ett utmärkt material för förpackningar. Det är mycket formbart och har den täthet vi vill ha i livsmedelsförpackningar med höga hygienkrav.”, säger Stefan Söderberg, Sales Manager New Products vid Iggesund Paperboard. Han leder arbetet med att introducera Inverform på marknaden, ett kombinationsmaterial från Iggesund som kan ersätta tråg

i helplast och som väsentligt kan sänka förpackningens klimatpåverkan.

Förpackningar gjorda av plastbelagd kartong har funnits i decennier. Men tack vare de senaste landvinningarna inom kartongtillverkning har de fått både bättre funktionalitet och minskad miljöpåverkan. Diskussionerna om fossila kontra förnybara material och deras respektive klimatpåverkan har ytterligare ställt kombinationen av plast och kartong i ett alltmer positivt ljus.

”Nackdelarna med plastförpackningar är att de i normalfallet är helt igenom fossilbaserade och dessutom inte är helt enkla att återvinna. Jämförelsevis har vår kartong en klimatpåverkan som är ca 90 procent lägre än plast. Genom att kombinera kartong med en tunn plastbarriär kan förpackningens totala klimatpåverkan sänkas radikalt jämfört med en plastförpackning”, slår Johan Granås hållbarhetschef vid Iggesund Paperboard fast.

Det finns minst tre allvarliga problem kring samhällets höga användning av plastmaterial:

- Den höga klimatpåverkan på grund av den fossila råvaran
- Bristen på nedbrytbarhet som exempelvis leder till ansamlingen av plast i haven
- Den låga återvinningsgraden - under 40 procent.

Idag finns i vissa fall bioplaster som alternativ. De har visserligen ett bättre ursprung än traditionella plastmaterial, men har trots det en klimatpåverkan som är marginellt lägre än de traditionella plasterna, dessutom är de ofta mycket svåra att återvinna. sämre produktivitet som följd.

Bioplaster kan också vara svåra att hantera i produktionsprocesserna hos förpackningstillverkaren, ofta med sämre produktivitet som följd.

”I vår tillverkning av plastbelagd kartong har vi använt bioplaster i ett tiotal år. Produktionsmässigt är de erkänt svårare att hantera, användningsområdena är mer begränsade än med traditionella plaster och de är dessutom betydligt dyrare. Här sker dock en ständig utveckling, eftersom många letar efter en fossilfri bioplast med egenskaper som gör att den fungerar smidigt i produktionen – både hos oss som materialtillverkare och hos den som tillverkar den slutliga förpackningen”, understryker Stefan Söderberg.

Men plastfrågan slutar inte där. Iggesund Paperboard gjorde under fjolåret en genomgång av förpackningar i handeln, utanför livsmedelsområdet, och fann många exempel på plastanvändning där plasten saknar verklig funktion. Exempel visade textförpackningar för glödlampor, hörlurar och textilier med stor potential att minska sin klimatpåverkan.

”Det finns gott om förpackningar med plastinnehåll som enkelt kan ersättas med mindre klimatpåverkande material. Vi har hittat exempel där man minskar sin klimatpåverkan med 99 procent genom att byta material. Det är rimligt att börja där, att satsa på de enkla klimatvinsterna och vänta på innovationsprocessen att hantera de svårare förpackningsutmaningarna”, lägger Johan Granås till.

I väntan på att materialproducenterna ska hitta nya, fossilfria barriärer är förpackningar av plastbelagd kartong, i traditionell plast eller bioplast, något som marknaden efterfrågar.

”Att byta ut plasten och minimera klimatpåverkan är något som alla stora varumärkesägare har inskrivet i sina miljöriktlinjer, och de blir allt fler månad för månad.”, slutar Johan Granås.